

Cataullusból.

1.

A versgyártó Suffenus.

(XXII.)

Suffenus, a kit bizton ismersz, Varusom,
Művelt világfi, tréfás, kellemes nagyon,
S ezenkívül tömérdek verset összeír.
Ha többet nem, tízezret írt már, azt hiszem
S nem is vakart papírra, mint mások teszik:
Velin papiros, új a boritéka is,
Új hengergombja, szép vörös zsinórja van,
Vonalzott a papír s tajtékkötől sima.
De olvasd, a mit írt s e csinos, kellemes
Suffenust nyomba' kecskepásztornak hiszed,
Avagy kapásnak: oly egész más, mint előbb.
Hogy fejtsük ezt meg? ím az élezelő uracs,
S talán még annál is sokkalta finomabb,
Parasztabb lesz egyszerre, mint a sült paraszt,
Mihelyt költésbe fog és még sincsen soha
Oly boldog, mint akkor, ha verseket farag:
Repes a lelke és bámulja önmagát.
Tévedni persze ember sorsa; senki sincs,
Kit egybe'-másba' Suffenusnak nem találsz.
Mindenkibe oltott a természet hibát,
De mely hátunkon csüng, nem látjuk a batyut.

2.

Hálátlanság.

(LXXIII.)

Ne várd, hogy érdemet szülnek jó tetteid,
Hogy ember hálás lesz, oh többet azt ne hidd.
Hálátlan a világ, jó tettnek haszna semmi,
Sőt inkább bánatot és kárt szokott teremni.
Így jártam én: az bánt legjobban a világon.
Ki nem rég ezt rebegete: „Egyetlen barátom!”

3.

Sapphó után.

(LI.)

Boldog az, mint isten az én szememben,
S boldogabb is, ha szabad így beszélni,
A ki szemtől-szembe te veled ülve
Láthat örökké ;

Hallja oly édes nevetésed, engem
Minden érzék elhagy e gondolatra,
Hisz' ha csak látlak, ki nem ejthet egy szót
Lesbia, ajkam.

Zsibbadoz nyelvem, futosó tűz árja
Hatja át csontom, különös zugással
Két fülem esendül, szememet sötét éj
Árnya borítja.

Lásd, mi bajt szül a henyesség, Catullus!
Mily rajongóvá tehet a henyélés!
Sok királyt s dús városokat ledöntött
A henyesség már.

4.

A kívánság teljesültéért.

(CIX.)

Azt mondod, édes Éltem, bár szívünk szerelme
Örökké üdvöt adva mindig tartana.
Oh istenek! e szép szó vajha teljesedne,
Oh vajha lelkiből, őszintén szólana,
Egész éltünkön át, hogy híven elkísérne
E szent szerelmi frigynek örök üdvössége.

5.

Quintilia halálára.

(Calvushoz.)

(XCVI.)

Oh Calvusom, ha némi jól eső nyugalmat
 Szívünk keserve még a néma sírnak adhat,
 Vesztett szerelme hogyha szívünknek feltámad,
 Vagy elhunyt jó barátért sír bennünk a bánat :
 Kora hunytán oly bűt Quintiliád nem érez,
 A mily örömmel látja, szíved mily hűség.

6.

A testvér sirja mellett.

(CI.)

Sok országon és sok tengeren átkelve
 Jöttem, édes bátyám, e szomorú helyre,
 Síri adományom hogy neked megadjam
 És néma hamvadhoz búcsú elzokogjam.
 Hamvadhoz, mert téged magadat kegyetlen'
 Elrabolt tőlem a sors érdemed ellen!
 De mint ős szokásul szent kegyelet tartja,
 Hogy gyászadományúl végye a sír hantja,
 Vedd bátyám, im ráhull öcsédnek a könnye,
 S isten veled, édes, légy áldva örökre!

7.

Lemondás.

(LXXVI.)

A jóra, mit tevénk, ha édes emlékeznünk
 S a hűség öntudatja boldogítja keblünk',
 Hitünk' hogy nem szegők meg, semmi frigykötéssel
 Embert rá nem szedénk az istenek nevével :
 Akkor Catullus, még sok öröm is fakad tán
 Meddő szerelmedből az élet alkonyatján.
 Hisz a mi jót tehet vagy mondhat másnak ember,
 Te mindazt megeselekvéd nemcsak szóval, tettel.

És mindazt háládatlan szívre vesztegetted :
Mért hát tovább kinozni, mért gyötörni lelked' ?
Mért nem tökélléd el, hogy visszatérj magadba,
S ne szenvedj minden áron, istennel daczolva ?
Nehéz elvetni rögtön ily hosszú szerelmet ?
Nehéz, igaz, de meg kell multhatatlan tenned.
Nincsen menekvés, míg e harcot nem vívád ki,
Lehet vagy nem, ki kell a síkra nyomba' szállni.
Ha irgalom forrása, istenek, ti vagytok,
S halandónak segélyt a sír szélén is adtok,
Lássátok szenvedésim és ha tisztán éltem,
Ne hagyjátok pusztulni gyilkos szenvedélyben,
A mely befészkelődött mélyen csontjaimba
Keblemnek minden üdvét tövestül kiirtva.
Nem azt kívánom immár, hogy viszont szeressen,
S becsületes legyen, nem, a mi lehetetlen :
Magamnak kérek, íme, gyógyulást e kórbul,
Adjátok ezt a húnek, istenek, jutalmul.

Fordította : CSENGERI JÁNOS.